

محمود مهدی پور

آرمانهای بلند اجتماعی و سلامت عقل و اندیشه و قلب و احساس جامعه بشری است. این جهاد، فقط دفاعی و برای جلوگیری از بیماریهای روحی، روانی نیست، بلکه انسان وظیفه دارد برای پیشگیری از اینگونه امراض و رهایی گرفتاران و آزادی اسیران جامعه بشری بکوشد و خود و دیگران را از سقوط و هبوط در دامهای شیطان حفاظت کند. این جهاد، مرز نمی‌شناسد و محدود به مرزهای ایران و کشورهای اسلامی و منطقه خاص نیست، بلکه کوششی با انگیزه معنوی برای تحول فکری، اخلاقی در سراسر

نیاز امروز جامعه بشری به گوهر جهاد، آن هم از نوع «جهاد فرهنگی» نیازی مبرم و حیاتی است. هرچه هجوم فرهنگی و تبلیغات انحرافی و عوامل غفلت‌آفرینی در رسانه‌های شیطانی، بیشتر و گسترده‌تر و قوی‌تر باشد، و قلب و روح و روان انسانها، بیشتر در تیررس اعوان و انصار شیطان قرار گیرد، ضرورت جهاد فرهنگی بیشتر و شدیدتر احساس می‌شود.

«جهاد فرهنگی» تلاشی بزرگ و مقدس برای نگهبانی از افکار الهی، نگاه الهی، عواطف عالی انسانی و

جهان است.

«جهاد فرهنگی» جهادی کبیر

است و کسی می‌تواند در این جهاد پیروز شود که گوش به سخنان کفر جهانی نسپرد و به فرهنگ قرآن مجهز باشد. «فَلَا تُطِيعُ الْكٰفِرِيْنَ وَجَهْدُهُمْ بِهِيَ جِهَادٌ كَبِيْرٌ»؛^۳ «از کافران اطاعت نکن و به وسیله قرآن در برابر آنان به جهادی بزرگ برخیز.»

«جهاد فرهنگی» برخلاف

درگیریهای نظامی، مبارزه‌ای کوتاه‌مدت و موقت و زودگذر نیست. این جهاد وظیفه‌جاودانه انسان در صحنه زندگی اجتماعی است. در میدان رزم، در کلاس مدرسه و دانشگاه، در درون بازار، در پشت میز اداره، در محراب و منبر، در درون خانه و کارگاه و کارخانه، جریان دارد. در قرآن کریم چهل و چند بار واژه جهاد به کار رفته و ابعاد گوناگون آن تبیین شده است.

میدان جهاد فرهنگی

«جهاد فرهنگی» دو جنبه بزرگ و

«جهاد فرهنگی» تلاش برای

جریان جویباری از لیلۃ القدر است که فرهنگ آسمان را به زمینیان و دورافتادگان از ملکوت الهی می‌رساند. بازتابی از درخشش انوار الهی در کوه حراست که با نام خدا و برای خدا و با پیام «اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ»^۱ آغاز می‌شود و آفاق نگاه و اخلاق و رفتار انسان را گسترش می‌دهد و سرآغاز «تمدن و توسعه راستین» انسانی است.

آغاز حرکت در «جهاد فرهنگی»،

کار خداست. سخن او آسایش را از برگزیدگان آفرینش و پیامبران خود گرفت و آنان را به قیام واداشت. در این سیر، روح خاتم الانبیاء محمد ﷺ نیز در زیر بارش وحی دگرگون شد. نیمی از شب یا بیش‌تر را بپا می‌خاست و با قلب هستی به گفتگو می‌نشست.

«يٰۤاَيُّهَا الْمُرْسَلُ * فَمِ الْاَيْلِ الْاَقْلِيْلُ *

نِصْفُهُ وَاَوْ اَنْقَضَ مِنْهُ قَلِيْلًا * اَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتَّلِ الْقُرْءَانَ تَرْتِيْلًا»؛^۲ «ای جامه به تن پیچیده،

شب را بپای خیز، مگر اندکی، نیمی از آن یا اندکی از آن بکاه یا کمی بیفزای و قرآن را با دقت و تأمل تلاوت کن.»

۱. علق / ۱.

۲. مزمل / ۱-۴.

۳. فرقان / ۵۲.

همیشگی دارد:

۱. جهاد برای خودسازی و تزکیه اخلاقی؛

۲. جهاد برای امر به معروف و ساختن جامعه اسلامی.

خودسازی همان جهاد اکبر است که در فرهنگ اسلامی، علمی مثل، اخلاق و عرفان و حکمت عملی، آموزه‌های لازم و آگاهی‌های مورد نیاز برای حضور در این نبرد مقدس را آموزش می‌دهد.

جهاد کبیر نوع دوم از جهاد فرهنگی است که نهادهای آموزشی، پژوهشی، تبلیغی، و اطلاع‌رسانی، تربیتی دنیای اسلام، ایفای این مسئولیت الهی را برعهده دارند. جهاد رسانه‌ها، جهاد خبرگزاریها، جهاد هنری و هنرمندان، جهاد مطبوعات و جهاد دنیای صوت و تصویر، «جهاد فرهنگی» است. آموزش و تبلیغ و روشننگری و شبهه‌زدایی و اصلاح اندیشه و اخلاق و رفتار جامعه بشری در پرتو معارف قرآنی و آموزشهای اهل بیت نبوی صلی الله علیه و آله، «جهاد فرهنگی» است. تلاش برای آگاه کردن بی‌خبران نسبت به انبیا، مبارزه با جهل و

بی‌سوادی نسبت به معارف توحیدی، سعی در رفع بیماریهای فرهنگی و التقاط و تحجر و انحراف اندیشه‌ها و تحریف قرآن و حدیث، «جهاد فرهنگی» است.

«جهاد فرهنگی» برای پاسداری از سلامت قلبها و بینشها در برابر بیماریهای قلبی و معرفتی است. فرعونها، قارونها، سامریها، و بلعمها با استفاده از «زور» و «پول» و «هنر» و «تقدس» مردم را از معرفت و عبادت خدا باز می‌دارند و به بردگی و تسلیم در برابر طاغوتها فرا می‌خوانند. اینان منکر جهان غیب و وحی آسمانی و آیات الهی هستند، پای از گلیم خویش درازتر کرده‌اند، و دنیاگرایی، آنان را به مبارزه با کلیم خدا کشانده است. آنان بسندگان خدا را غلام و کنیز خویش می‌خواهند. رهاسازی جامعه از فرهنگ طاغوتی و معیارها و موازین فرعونی و استانداردها و داوری کفر جهانی، «جهاد فرهنگی» و «جهادی کبیر» است.

برنامه‌ریزی برای ایجاد انحراف

فرهنگی

رسانه‌های دنیای کفر، دانشگاهها و مدارس وابسته به استکبار جهانی، متون و

سنگری در جبهه فرهنگی است و مدیران و مسئولان این نهادها، سربازان و افسران جهاد مقدس فرهنگی هستند.

سازمان‌دهی علماء، فضلاء، طلاب، دانشجویان و اندیشمندان متعهد دنیای اسلام و تقسیم کار در میان سربازان «جهاد فرهنگی» پیش‌نیاز تشکیل و تأسیس و سازماندهی سپاه و ارتش فرهنگی اسلام است.

جذب نیروها، آموزش آنان، سازماندهی تخصصها، تمرین و حفظ آمادگی و تجهیز ارتش فرهنگی اسلام به جدیدترین ابزارهای هجوم و دفاع فرهنگی و تقویت روحیه و اتحاد و آگاهی و انگیزه افسران و سربازان در جبهه فرهنگی مسئولیتی بزرگ، مقدس، دشوار و در عین حال شیرین است. مبلّغ و محقق و مرجع و نویسنده و استاد و مدرّس، هر کدام باید نقش خویش را در جهاد فرهنگی به خوبی ایفا کنند و جایگاه خویش را بشناسند.

«جهاد فرهنگی» تلاش برای گسترش ایمان و تفکر قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام در سراسر گیتی است. این جهاد نیز بدون فرماندهی،

مواد آموزشی و مطبوعات بیگانه، برای بلاد اسلامی خوراک فکری ناسالم تولید و توزیع می‌کنند و سرگرمی می‌آفرینند و ارزان و رایگان در اختیار فرزندان اسلام و قرآن می‌نهند، و برای نفوذ در رسانه‌ها و نهادهای فرهنگی دنیای اسلام می‌کوشند.

«جهاد فرهنگی» امروز اقدامی ضروری و مقدس برای شناخت انحرافها، افشای دسیسه‌ها و تحریفها و تلاش در جهت تعلیم و آموزش و اطلاع‌رسانی صادقانه و دلسوزانه درباره اسلام ناب محمدی و معارف اهل بیت نبوی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم است. شناخت نیروهای دشمن، سنگرهای دشمن، نفوذیهای دشمن، اندیشه‌های دشمن، اهداف دشمن، ابزارها و شیوه‌های آنان در جهاد فرهنگی، رسالتی است که بر دوش اندیشمندان و عالمان و دانشوران و مدیران و مسئولان نظام اسلامی سنگینی می‌کند.

مدارس علوم اسلامی، کتابخانه‌های سالم دینی، شبکه‌های سالم رادیویی، امثال «رادیو معارف»، شبکه‌های ناب قرآنی و حدیثی، مطبوعات سالم دینی، منابر و مساجد، سایتها و وبلاگهای دینی، هر کدام

حضورش را گرامی داشت.

نوآوری در جهاد فرهنگی

همان‌گونه که سپاه و ارتش در ایفای مسئولیت و انجام مأموریت‌های خویش مدام باید به نوسازی تجهیزات و آموزش و سازمان‌دهی و آمادگی‌های خویش بیاورند، مبلغان گرامی و نهادهای تبلیغی، فرهنگی، آموزشی، پژوهشی و اطلاع‌رسانی دنیای اسلام هم باید ضمن کسب آمادگی‌های ایمانی، اخلاقی، علمی و اجتماعی، با آزاداندیشی، نهضت تولید علم، تجدید سازمان و تکمیل مواد آموزشی و متون درسی، و امکانات و تجهیزات خویش رانوسازی و به‌روز کنند و خود را برای حضور در جبهه امروز آماده نمایند.

موفقیت در جهاد فرهنگی به معنای فتح قلّه اندیشه‌ها و قلبها و نصب پرچم قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام در آفاق بلندگیتی و اعماق روح انسانهاست. پیروزی در این جهاد، نیاز به تحوّل و بازنگری در ابعاد گوناگون زندگی دارد.

- تحوّل از ریا به اخلاص؛

سازماندهی، هماهنگی، آمادگی، و اخلاص و ایثار و تلاش و استقامت به پیروزی نمی‌رسد. فرزندان فیضیه و حوزه‌های علوم اسلامی که سربازان ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و دانش‌آموختگان دانشگاه امام صادق علیه‌السلام هستند، باید سخن امام صادق علیه‌السلام را به یاد آورند که فرمود:

«عَلَمَاءُ شِيعَتِنَا مُرَابِطُونَ بِالْفُغْرِ الَّذِي يَلِي إِبْلِيسَ وَعَقَارِيئُهُ يَمْتَعُونَهُمْ عَنِ الْخُرُوجِ عَلَى ضَعْفَاءِ شِيعَتِنَا وَعَنْ أَنْ يَتَسَلَّطَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ وَشِيعَتُهُ»^۱ عالمان پیرو ما، مرزبانان مرزی هستند که ابلیس و دستیاران پلید و نیرومند او در کنارش قرار دارند. آنان از هجوم شیاطین و پیروانش و سلطه آنان بر شیعیان ضعیف ما جلوگیری می‌کنند.

«جهاد فرهنگی» جهادی داوطلبانه و افتخاری و بدون در نظر گرفتن پاداش مادی است. حضور در این میدان، کار هر کسی نیست. در این جهاد از نیروهای اجباری و کاری بر نمی‌آید. باید به معنای واقعی بسیجی، بی‌توقع، با انگیزه و ایثارگر بود، تا بتوان در این نبرد مقدس قلّه‌ای را فتح کرد. هر کسی با این انگیزه ثبت‌نام می‌کند، باید قدمش را مبارک دانست و

۱. میزان الحکمة، ج ۳، ص ۲۰۸۷.

- ظن؛ - تحوّل از ناآگاهی به آگاهی؛
- تحوّل از فرصت‌سوزی به اغتنام فرصتها؛
- تحوّل از کار جمع‌ی؛ همکاری و همکاری؛
- تحوّل از کینه‌ها به زلالی و مهرورزی؛
- و تحوّل از هر نوع مظالم فردی و اجتماعی به سوی عدالت و انصاف. پیشگامی؛
- با این تحوّلات فکری، اخلاقی و نظام‌مندی؛ - تحوّل از بی‌برنامگی به برنامه‌ریزی و نظام‌مندی؛
- پیروزی هموار می‌گردد. دست‌یابی به اهداف بلند الهی و معنوی آسان می‌شود و برادری؛ - تحوّل از تفرقه به سوی اتحاد و برادری؛
- حوزه و جامعه رنگ الهی به خود می‌گیرد. و با این دگرگونیها، دعای روز بیستم ماه مبارک رمضان به استجابت می‌رسد. وظیفه‌شناسی؛
- این شاء الله - تحوّل از سرگرمی به گرمابخشی و حرارت‌آفرینی؛
- «اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ الْجَنَّةِ وَأَغْلِقْ عَنِّي أَبْوَابَ النَّارِ وَوَقِّفْنِي فِيهِ لِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ يَا مُنْزِلَ السَّكِينَةِ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ» - تحوّل از مددک‌گرایی به مقصدگرایی؛
- «جهاد فرهنگی» همچون جهاد - تحوّل از عادت‌ها به فطرت‌ها؛
- نظامی تلاشی برای گشودن - تحوّل از فیلم به واقعیت؛
- دروازه‌های بهشت و بستن دربهای - تحوّل از دروغ به صداقت و راستی؛
- جهنّم و انس انسان با آفریننده عالم و - تحوّل از نومیدی به امیدواری؛
- اهدای اطمینان و آرامش به دل‌های - تحوّل از خود کم‌بینی به خودباوری؛
- حق‌باوران جهان است. - تحوّل از بدبینی به واقع‌بینی و حسن